

DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i administracja
Nowy Rynek 14.

Administracja czynna od godz. 9—3 pp.
Redakcja od godz. 1—2 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 9.—
Miesięcznie . „ 3.—

M. ŁODZI

Ogłoszenie : Wiersz (trzy szpalty na stronie) Mk. 1.—Przedtekstem Mk. 2.50 za wiersz (dwie szpalty na stronie).
Drobne 20 fen. za wyraz.

Cena egzemplarza 1 Marka

Nr 10.

Łódź, wtorek, 23 grudnia 1919 r.

Rok I.

Miasta a wolny handel.

Przed kilkunastu dniami odbył się w Warszawie zjazd Związku Miast. Jeden z punktów porządku dziennego obejmował sprawę aprowizacji. Zasadniczy referat w tej sprawie: „Nowe prawa aprowizacyjne, uchwalone w Sejmie Ustawodawczym“ wygłosić miał p. poseł Grzędzielski. Pan poseł Grzędzielski, jak wiadomo ogólnie, jest w Sejmie jednym z najgorliwszych zwolenników wolnego handlu.

Warto więc w tym miejscu wypowiedzieć kilka zasadniczych sądów o dotychczasowej formie Związku Miast wogóle, a w szczególności o polityce aprowizacyjnej większych ośrodków ludności.

Nowa demokratyczna ordynacja wyborcza do Rad Miejskich wysuwała na czoło zarządów komunalnych nowe idee i nowych ludzi. Jeśli Związek Miast dotychczasowy był ekspozyturą instytucji, powstałych na podłożu kurjalnego prawa wyborczego, a więc o zabarwieniu mocno wstecznym to już pierwsze chwile niedawnego zjazdu stwierdziły, iż charakterowi miast odpowiada dzisiaj raczej ton radykalny, jeśli już nie wyraźnie socjalistyczny.

Anachronizmem stało się przewodniczenie w Związku mecenasa Suligowskiego, który sam jest członkiem stowarzyszenia właścicieli nieruchomości, a w mieszkaniowej komisji sejmowej wypowiadał się przeciwko dekretowi o ochronie lokatorów, przeciwko tej warstwie ludności, która właśnie stanowi w gminach miejskich liczebny rdzeń wyborców, Dowodem zupełnego braku orientacji było powierzenie referatu aprowizacyjnego posłowi Grzędzielskiemu, wtedy, gdy cała ludność miejska jest za bezwzględnym sekwestrem produktów rolnych na wsi i z jaknajdalej idącymi ograniczeniami dla spekulantów i paskarzy.

Wtedy, gdy ludność robotnicza jednak i jej przedstawiciele w zarządach miejskich prowadzą politykę świadomą i konsekwentną, prawica sejmowa i wogóle sfery posiadające, produkujące i handlujące polityki takie nie posiadają i linja ich dążeń załamuje się nieustannie.

Gdy w Sejmie Paderewski rzucił emfaticzne hasło kary śmierci na paskarzy, grzmot oklasków był mu odpowiedzią, właśnie i szczególnie z ław zwolenników wolnego handlu. A jednak ani teoria ani praktyka nie zna żadnej różnicy pomiędzy wolnym handlem, a paskarstwem. Stajemy ostatecznie wobec pozornie sprzecznego, w istocie jednak zrozumiałego i logicznego faktu. Istotnie szczerych zwolenników zasady wolnego handlu w całej rozciągłości jest bardzo niewiele. Raczej każdy zapatruje się na tą kwestję, jako na swój specyficzny, klasowy interes. Więc chłop i obszar-
nik występuje przeciwko sekwestrowi produktów rolnych, jest natomiast zwolennikiem walki z lichwą i spekulacją na gruncie miejskim, gdyż taki stan rzeczy pozwoli mu swobodnie spekulować produktami rolnymi, nie zezwoli natomiast na wyżkę cen wyrobów przemysłowych, których rolnik jest nabywcą. W każdym razie proporcja cen zostanie przez prawo utrzymana na korzyść rolnika.

Analogicznie, chociaż jednocześnie odwrotnie rozumuje kupiec lub przemyslowiec, dla którego sekwestr rolny jest wodą na młyn, któryby natomiast za wszelką cenę chciał się pozbyć urzędu walki z lichwą i spekulacją.

Jedynie robotnik, proletariusz, ten który nic nie ma, prócz własne pracy, a który w demokratycznym państwie w masie swej, liczebnie nierównie większej, niż wszystkie inne, jest fundamentem ustroju politycznego — on właśnie jest zdeklarowanym wrogiem wolnego handlu w każdej postaci. Dla niego idee posłów Suligowskich i Grzędzielskich są jednoznaczne z powolną śmiercią głodową, z brakiem opału na zimę i szmatu odzienia. Reprezentacje szerokich mas ludności miejskiej w postaci organów władz komunalnych stoją niewzruszenie na stanowisku reglamentacji handlu w każdej postaci. Z tych samych założeń wyjdzie najprawdopodobniej akcja Związku Miast, w które nowe wybory tchnęły nowe życie.

Głos miast musi być usłyszany. Jeśli nieszczęściem i jedną z przyczyn upadku Rzeczypospolitej Polskiej było zupełne pogardzenie najżywniejszymi interesami miast na korzyść obszar-
ników, braci szlachty, to błędu tego po raz drugi w historii nie wolno popełnić!

Albowiem przyjąć jeszcze może jakiś nowy Dekret i groźbą nowej klasy społecznej przeforsować nową rewolucyjną konstytucję taką, jaka ongi dana była narodowi w dniu 3 maja 1791 roku!.

ALEKSY RŻEWSKI
Prezydent.

Dział Sprawozdawczy.

Z Obrad Magistratu.

13-ta pensja dla higienistek szkół miejskich.

Przychylnono się do wniosku Wydziału Szkolnictwa w sprawie wy-

płatnienia 13-ej pensji i dodatku drożyznianego higienistkom szkół miejskich.

Deputaty dla lekarzy i higienistek miejskich.

Zgodnie z wnioskiem № 12 Wydziału Szkolnictwa z dnia 22. listopada 1919 r., uznano za wskazane

poczynienie starań o przyznanie lekarzom-hygjenistom i higienistkom szkolnym prawa korzystania z deputatu żywnościowego, przysługującego urzędnikom miejskim,

Kursy pedagogiczne.

Bez zmian akceptowano wniosek № 3 Wydziału Szkolnictwa z dnia 29. listopada 1919 r., w sprawie kursów pedagogicznych, mających być uruchomionymi dla nauczycielstwa czynnego miejskich szkół powszechnych.

Wynagrodzenie dla robotników miejskich, którzy nie korzystali z urlopu.

Uchwalono wypłacać dwutygodniowy zarobek, tytułem wynagrodzenia za niekorzystanie w roku bieżącym z przysługującego dwutygodniowego urlopu, tym z pośród robotników zatrudnionych przez Magistrat na robotach publicznych, którzy przyjęci zostali przed dniem 18. grudnia 1918 r. i którym w dniu 4. grudnia 1919 r. wymówioną została praca.

Opłaty za kąpiele.

Przychylono się do wniosku № 5 Wydziału Zdrowotności Publicznej z dnia 11. grudnia 1919 r. i uchwalono od dnia 1. stycznia 1920 r. podwyższyć opłaty za kąpiele w II. Zakładzie Kąpielowym przy ul. Kilińskiego № 120:

za wannę I. klasy o mk. 1.—,
t. j. z mk. 3.— do 4.—,

za wannę II. klasy o fen. 50—,
t. j. z mk. 2.— do 250.

Kontrola nad miejskimi zakładami kąpielowymi.

Akceptowano wniosek № 90 Wydziału Zdrowotności Publicznej z dnia 27. listopada 1919 r., w sprawie powierzenia kierownicze Zakładu Odświeżbiającego, dr. Rogowskiej z dniem 1. grudnia 1919 r. kontroli nad miejskimi zakładami kąpielowymi.

Bezpłatne porady lekarskie dla robotników miejskich.

Uchwalono zwolnionych z robót miejskich robotników, potrzebujących pomocy lekarskiej, kierować z odnośnemi zaświadczeniami do Wydziału Zdrowotności Publicznej, gdzie otrzymają kartki na bezpłatną poza kolejną poradę lekarską w Ambulatorjum Miejskiem.

Gwiazdka dla personelu szpitalnego i chorych szpitalnych.

Zwyczajem lat ubiegłych i zgodnie z wnioskiem № 4 Wydziału Zdrowotności Publicznej z dnia 11. grudnia 1919 r., uchwalono asygnować z dz. VII, tyt. XIX, poz. a sumę mk. 9,000. — a okazji świąt Bożego Narodzenia na polepszenie strawy świątecznej dla personelu szpitalnego i chorych w szpitalach miejskich bez różnicy ich wyznania.

Dostawa mięsa dla szpitala w chojnach.

Przyjęto do wiadomości i zaakceptowano wniosek № 6 Wydziału Zdrowotności Publicznej z dnia 11. grudnia 1919 r., w sprawie powierzenia firmie J. Kijak w miejscu dostawy mięsa do szpitali w Chojnach i przy ul. Drewnowskiej oraz w sprawie ustalenia ceny na mięso z dniem 1. grudnia 1919 r. na mk. 4.80 za funt wagi netto.

W sprawie zakładu kąpielowego Wolborska № 35.

Wobec niedojścia do porozumienia z właścicielem Zakładu Kąpielowego przy ul. Wolborskiej № 35, który w obecnym stanie pod względem sanitarnym nie odpowiada najelementarniejszym wymogom higieny, przychylnie się do wniosku № 8 Wydziału Zdrowotności Publicznej z dnia 11. grudnia 1919 r. i uchwalono, na zasadzie § 3 umowy, kontrakt z Monszeinem zerwać.

Zaliczka Magistratu na wykup listów przewozowych.

W myśl wniosku № 3a Wydziału Zaprojektowania Miasta z dnia 27.

listopada 1919 r., uchwalono wpłacić do kasy Zarządu Kolei Państwowych w Łodzi sumę mk. 25,000.—, jako stałą zaliczkę na wykup listów przewozowych niezwłocznie po przybyciu na stację.

Pralnia mechaniczna.

Uchwalono w czasie najbliższym uruchomić, tytułem próby, pralnię mechaniczną przy ul. Pańskiej № 115 i, w miarę wzrostu intensywności i prawidłowości jej funkcjonowania, skierowywać tam do prania bieliznę ze wszystkich szpitali miejskich.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół.

53 (I sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.
Łódź, dnia 16 grudnia 1919 r.

Komplet radnych: 74, komplet członków Magistratu: 19. Obecnych radnych: 53, obecnych członków Magistratu: 10.

Posiedzenie otworzył o godzinie 7 min. 15 wiecz. Przewodniczący Rady Miejskiej, A. Remiszewski, w obecności quorum Rady Miejskiej (63 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. W. Doleckiego i W. Adamskiego oraz sekretarza Prezydium p. P. Rundo do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienia radnych: Babiackiego, Bińkowskiej, Chwalbińskiego, Fatersona, Fichny, Gerhardta, Gertnera, Kiermasa, Marciniaka, Nowosielskiego, Płóciennika, Polaka, Praszkiara, Dr. Rozenblatta, Surmańskiego. Sznella, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu dzisiejszem.

2. Pismo r. Surmańskiego o zrzeczeniu się mandatu radnego oraz oświadczenie Prezydium w tejże sprawie, że na miejsce r. Surmańskiego wchodzi do Rady p. Kazimierz Jannecki, z tejże listy kandydatów.

3. Pismo wice-prezydenta Fatersona treści następującej:

Wobec uchwały Rady Miejskiej z dnia 9 b. m. oraz stanowiska, jakie w związku z moją sprawą zajął Konwent Senjorów na posiedzeniu w dniu 10 b. m., mam zaszczyt zakomunikować, że cofam swoją rezygnację, wystosowaną w liście otwartym do Rady Miejskiej z dnia 3 b. m.

Jednocześnie pozwalam sobie złożyć wyrazy podziękowania za zaszczytne zaufanie, jakim Rada Miejska obdarzyła mnie zechciała, a które będzie mi wielką do dalszej pracy zachętą.

4. Telegram Ministerstwa Spraw Wewnętrznych treści następującej:

Poleca się niezwłocznie nadesłanie budżetu 1919 r. do zatwierdzenia.

5. Odezwę Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 29 listopada 1919 r. za № S. F. 1711/5 o zatwierdzeniu uchwały Rady Miejskiej m. Łodzi z dnia 28 października i 4 listopada r. b. w przedmiocie wyjednania w Ministerstwie Aprowizacji kredytu towarowego do wysokości marek — 10.000.000 — z zaznaczeniem, że ostateczne wydzielenie Kasy Wydziału Zaprowiantowania Miasta od Kasy Magistratu winno być dokonane najpóźniej do dnia 1 kwietnia [1920].

6. Odezwę Magistratu z dnia 9 grudnia, że pracownicy tramwajów nie zgadzają się kategorycznie na przedłużenie godzin pracy (w związku z odnośnym postanowieniem Rady Miejskiej z dnia 7, października, b. r.)

Uchwalono:

a) W sprawach objętych porządkiem dziennym:

1. W sprawie petycji nauczycielstwa nieetatowego o podwyższenie im poborów do mk. 350. — za godzinę roczną:

1. Wobec tego, że nauczycielstwo nieetatowe żąda za godzinę wykładową roczną wynagrodzenia większego, aniżeli nauczycielstwo etatowe, gdyż

a) nauczycielstwo etatowe średniej szkoły w pierwszym 5-letnim okresie otrzymuje mk. 300. — za godzinę roczną;

b) etatowe nauczycielstwo szkół powszechnych miejskich w pierw-

szych latach pracy nie pobiera nawet mk. 250. — za godzinę roczną,

Rada Miejska postanawia:

1. nie przychylić się do podania nauczycielstwa nieetatowego;

2. biorąc jednak pod uwagę ciężkie warunki egzystencji nauczycielstwa nieetatowego, wypłacić im 13-tą pensję, niezależnie od decyzji Sekcji Samorządowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie uchwał № IV i V Rady Miejskiej z dnia 2 grudnia r. b., zakwestjonowanych przez Magistrat;

3. wezwać Magistrat do wykonania postanowienia, zawartego w p. 2 niniejszej uchwały.

2. Wniosek r. Macińskiej i tow. w sprawie przyznania nauczycielstwu nieetatowemu dodatków drożyznianych narówni z pracownikami miejskimi — przekazać do regulaminowego traktowania.

II. W sprawie zawarcia umowy z Tow. Akc. K. Scheiblera w przedmiocie nabycia gruntu, celem przedłużenia ul. Fabrycznej:

Rada Miejska zgodnie z wnioskiem Magistratu № 32 z dnia 24 października 1919 r. postanawia zawrzeć z Tow. Akc. K. Scheibler w Łodzi umowę treści następującej:

1. Tow. Akc. Zakładów Bawelnianych Karola Scheiblera odstępuje bez odszkodowania Magistratowi m. Łodzi niezbędny dla przedłużenia i rozszerzenia ul. Fabrycznej grunt o obszarze 17137 metr. kw.

2) Magistrat m. Łodzi ze swej strony oddaje w dzierżawę pas miejskiego gruntu w lesie Widzewskim, od szosy Rokocińskiej do plantu Kolei Fabryczno-Łódzkiej, na którym znajduje się bocznica T-wa Akc. Karola Scheiblera, wielkości 1958,81 sążn. kw. = 8912 metr kw., na przeciąg 15 lat za 200. — mk. rocznie.

Magistrat m. Łodzi obowiązuje się na własny koszt przesunąć płot wzdłuż ul. Fabrycznej od ul. Przędzalnianej do linii kolejowej, wybudować nowe przejście przez plant ko-

lejowy na przedłużonej ul. Fabrycznej i zabrukować ją narazie na szerokości 5 metrów.

4. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

III. W sprawie podwyższenia płacy pracownikom kominiarskim.

Rada Miejska zgodnie z uchwałą Magistratu № 23 z dnia 5 grudnia 1919 r. postanawia:

1. Podwyższyć pobory pracownikom Oddziału Kominiarskiego od dnia 1 listopada 1919 r.

a) majstrom i urzędnikom na zasadach ogólnych, przyznanych przez Radę Miejską w dniu 4 listopada 1919 r.

b) czeladnikom do wysokości m. 155. — tygodniowo,

c) kandydatom do mk. 135. — i

d) chłopcom do mk. 80. — tygodniowo.

2) Wypłacić 13-tą pensję wyższym pracownikom na zasadach ogólnych za czas od dnia 1 lipca 1919 r., t. j. od chwili przejęcia Oddziału przez Magistrat;

3) Przyznać prawo korzystania z urlopu na zasadach ogólnych, t. j. 4 tygodnie po roku pracy w Zarządzie Miejskim dla majstrów i urzędników i 2 tygodnie dla czeladników.

4) Wnieść na ten cel do budżetu dz. I. Zarządu Głównego, kwotę ogólną mk. 45.000. —, podwyższając poz. I. tyt. XI do mk. 265.350. —, pozycję zaś 3, tyt. V o mk. 10.000.--

5. Wezwać Magistrat do wykonania postanowień, zawartych w pp. 1, 2 i 3 niniejszej uchwały.

IV. W sprawie „Statutu Miejscowego o wprowadzeniu przymusu szkolnego w m. Łodzi“: zatwierdzić w 2-im czytaniu:

§ § 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 i 20 — zgodnie z projektem;

§ 21 w brzmieniu następującem:

„Przepisom o obowiązku szkolnym można uczynić zadość:

a) w publicznych szkołach powszechnych,

b) w innych szkołach świeckich wszelkiego typu, o ile zakres wiado-

mości w nich udzielanych nie jest niższym niż w publicznych szkołach powszechnych,

c) w domu, za uprzednim zezwoleniem Inspektoratu (art. 28).“

§ 22 i 23 — zgodnie z projektem.

§ 24 — w brzmieniu następującem:

„Wszystkie zakłady szkolne, znajdujące się w mieście Łodzi, do których uczęszczają dzieci w obowiązkowym wieku szkolnym, obowiązane są 15 kwietnia i 15 października każdego roku nadsyłać do K. P. N. imienne wykazy uczniów w wieku od 7 do 14 lat.

UWAGA: K. P. N. po porozumieniu się z Radą Szkolną Okręgową m. Łodzi ogłasza w miesiącu sierpniu każdego roku wykaz szkół prywatnych i społecznych, w których można czynić zadość przepisom o przymusie szkolnym.

§ § 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33 i 34 — zgodnie z projektem.

§ 35 w brzmieniu następującym:

„Wykonanie orzeczeń karnych należy do Magistratu m. Łodzi i Policji Państwowej (art. 41).“

§ 36 — w brzmieniu następującem:

„Nałożone grzywny należy wpłacać do Kasy Miejskiej, która wydaje pokwitowanie i prowadzi wykaz pobranych grzywien. Zebrane tym sposobem pieniądze mają być użyte na rzecz niezamożnych dzieci szkół powszechnych miejskich stosownie do uznania K. P. N. (art. 45).“

§ 37 — w brzmieniu następującem:

„Orzeczenia Wydziału Wykonawczego mogą być zaskarżone do R. Szk. Okr. m. Łodzi przez K. P. N. w terminie dwutygodniowym, licząc od dnia ogłoszenia orzeczenia; lub za wiadomienia o orzeczeniu zaocznem (art. 46).“

§ 38 — skreślić.

§ 39 i 40 — zgodnie z projektem.

Zatwierdzić w trzecim czytaniu:

1) § 24 w brzmieniu następującem:

„Wszystkie zakłady szkolne, znajdujące się w m. Łodzi do których uczęszczają dzieci w obowiązkowym wieku szkolnym, obowiązane są 15 października każdego roku nadsyłać do K. P. N. imienne wykazy uczniów w wieku od 7 do 14 lat, 15 kwietnia zaś — wykazy zmian, które od 15 października tegoż roku szkolnego, zasły w szkole.

UWAGA: K. P. N. po porozumieniu się z Radą Szkolną Okręgową m. Łodzi ogłasza w miesiącu sierpniu każdego roku wykaz szkół prywatnych i społecznych, w których można czynić zadość przepisom o przymusie szkolnym.“

2) Statut Miejscowy o wprowadzeniu przymusu szkolnego w m. Łodzi.

I. O obowiązku szkolnym w ogólności,

1. Wychowanie elementarne w zakresie szkoły powszechnej 7-mioddziałowej jest obowiązkiem dla wszystkich dzieci w wieku szkolnym (Dekretu art. 1 i 8).

Nauczanie we wszystkich szkołach powszechnych jest bezpłatne.

2. W celu urzeczywistnienia zasady wymienionej w art. 1. Magistrat m. Łodzi winien rok rocznie otwierać w odpowiedniej ilości:

a) szkoły 7-oddziałowe powszechne,

b) kursy wieczorne uzupełniające z programem szkół 7-oddziałowych dziennych (art. 2, 5 i 9).

3. Środków pieniężnych na potrzeby rzeczowe wymienionych zakładów dostarcza gmina miejska (art. 7).

4. Dla wprowadzenia w życie Statutu o przymusie szkolnym w m. Łodzi i czuwania nad jego wykonaniem powstaje Komisja Powszechnego Nauczania m. Łodzi w składzie 21 członków: 4 członków Rady Miejskiej, 2 członków Magistratu, 4-ch Rady Szkolnej Okręgowej, 2-ch Wydziału Szkolnictwa, Inspektora, Szkol-

nego, 3-ch przedstawicieli nauczycielstwa —, 3 przedstawicieli rodziców, 1-go przedstawiciela Ministerstwa Zdrowia Publicznego i Naczelnika Biura Komisji Powszechnego Nauczania. Komisja ma prawo kooptowania rzeczoznawców, lecz bez głosu decydującego.

Przedstawiciele ciąż z określonym terminem kadencji pozostają w Komisji do czasu wygaśnięcia mandatów w instytucjach, które ich wydelegowały; przedstawiciele nauczycielstwa i członkowie kooptowani wybierani zostają na okres 3 lat.

Komisja wybiera z grona swych członków przewodniczącego i jego zastępcę, wyłania corocznie przed rozpoczęciem nowego roku kalendarzowego, Wydział Wykonawczy, złożony z 3 członków, którym kieruje ławnik Magistratu, i posiada biuro utrzymywane kosztem gminy miejskiej

5. Na Komisję Powszechnego Nauczania m. Łodzi przechodzą prawa i obowiązki, przewidziane w dekrete z dnia 7 lutego 19 r. dla Opiek szkolnych, Dozorów i Rady Szkolnej Okręgowej, z wyjątkiem artykułów 4, 5, 30 i 46 dekretu.

II. O wieku szkolnym.

6. Wiek szkolny dziecka trwa lat 7, a mianowicie: od 7-u lat do 14-u włącznie.

UWAGA: 1. Wiek szkolny dziecka rozpoczyna się i wrzesnia tego roku kalendarzowego, w którym ono kończy 7 lat życia (art. 10).

UWAGA: 2) Ciz wychowawców szkół powszechnych, którzy po dości do 14 lat opuszczają szkołę przed uzyskaniem świadectwa z ukończenia całkowitego kursu 7-mioodziałowej szkoły, obowiązani są uczęszczać na Kursy wieczorne uzupełniające (art. 2 p. p. b.)

To samo dotyczy dzieci, czyniące żadość obowiązkowi szkolnemu podług art. 26 niniejszego statutu p. p. a. b. c.

7. Ponieważ organizowanie szkół o nauce siedmioletniej nie jest jeszcze wykonalne, przymus szkolny

zostanie wprowadzony stopniowo, a mianowicie;

w nadchodzącym 1919/20 roku szkolnym przymus obowiązować będzie dzieci w wieku od 8 do 10 lat ukończonych.

8. Rozszerzenie przymusu szkolnego do granic wskazanych w art. 5 winno być uskutecznione w ciągu następnych 4-ch lat, czyli do 1-go wrzesnia r. 1923.

9. Ponadto wszyscy pracujący w warsztatach i przedsiębiorstwach przemysłowo-handlowych w wieku od lat 12 do 18 (względnie od 14 do 18) o ile nie posiadają wykształcenia w zakresie 7-mioodziałowej szkoły powszechnej lub 3-ch klas szkoły średniej, są obowiązani uczęszczać na Kursy Uzupełniające Wieczorowe aż do ukończenia całkowitego kursu lychże, względnie do lat 18 włącznie.

III. Instrukcje o metryce szkolnej i zapisach.

10. Dla Kontroli na dziećmi w wieku szkolnym Komisja Powszechnego Nauczania prowadzi odpowiednie spisy dzieci, czyli t. zw. metryki szkolne, które zawierać mają wykaz wszystkich dzieci w ustanowionym wieku szkolnym, zamieszkałych w m. Łodzi bez różnicy stanu, wyznania, narodowości i przynależności państwowej (art. 12).

11) Właściciele domów w m. Łodzi względnie ich zastępcy obowiązani są przedstawić K. P. N. za pośrednictwem Komisarjatów Policyjnych dwa razy do roku (najpóźniej 15 kwietnia i 15 października) imienne wykazy dziatwy w wieku szkolnym. Wykazy te służyć będą, jako materiał do sporządzenia powyższych metryk (art. 16),

12) Po ustaleniu i zapewnieniu niezbędnej ilości wolnych miejsc w szkołach i uskutecznieniu podziału zapisanych dzieci między poszczególne szkoły miejskie K. P. N. najpóźniej na 5 dni przed rozpoczęciem roku szkolnego przesyła Kierownikom powszechnych szkół miejskich imienne wykazy nowozapisanych do ich szkół dzieci (art. 17).

13) Kierownicy szkół po otrzymaniu wykazów dzieci, nowozapisanych do ich szkół, zawiadamiają o przyjęciu dziecka rodziców lub opiekunów z żądaniem zgłoszenia się do zapisu i zajęć, w ustalonym przez władze terminie, lub też złożenia świadectwa od zarządu szkół, do których dzieci na naukę oddane zostały (art. 18).

14) Po upływie 15 dni od rozpoczęcia zajęć szkolnych kierownicy szkół powszechnych miejskich przesyłają K. P. N. wykazy dzieci, które na żądanie ich do szkoły się nie zgłosiły z załączeniem świadectw szkolnych od tych, które wstąpiły do innych szkół (art. 19).

15. Przenoszenie się dziecka z jednej szkoły do drugiej bez zezwolenia kierowników względnie Inspektoratu nie jest dopuszczalne.

16. Dla kontroli nad młodzieżą, obowiązana do uczęszczania na Kursy Uzupełniające (art. 8) zarządza się rejestrację wszystkich pracujących w warsztatach i przedsiębiorstwach przemysłowo-handlowych w wieku od 12-tu do 18 lat (względnie od 14 do 18). Właściciele domów lub ich zastępcy, w których mieszczą się wymienione warsztaty lub przedsiębiorstwa, obowiązani są składać K. P. N. za pośrednictwem Komisariatów Policyjnych imienne wykazy tej młodzieży — 15 kwietnia i 15 października każdego roku.

(Uwagi: 1) Dalsza procedura zapisów na Kursach podług art. 11, 12 i 13.

2) W braku zaświadczeń szkolnych o posiadaniu wymaganego art. 8 cenzusu, zwolnienie zainteresowanej młodzieży z obowiązku uczęszczania na Kursy Uzupełniające wieczorne może nastąpić tylko na zasadzie decyzji kierownictwa Kursów, względnie Inspektoratu Szkolnego.

IV. O obowiązku regularnego uczęszczania do szkoły.

17. Dzieci zapisane do szkoły obowiązane są do regularnego uczęszczania do szkoły w ciągu całego roku szkolnego (art. 22).

18. Z końcem każdego miesiąca kierownik szkoły winien przedstawić K. P. N. wykaz tych dzieci, które bez usprawiedliwionej przyczyny opuściły naukę szkolną z podaniem liczby opuszczonych przez każde dziecko dni szkolnych (art. 25).

19. Uzasadnionymi powodami nieobecności dziecka na nauce szkolnej są: choroba dziecka, śmierć członka rodziny, choroba zakaźna w domu, nadzwyczajna przeszkoda komunikacji i inne powody, które przez kierownika szkoły za ważne zostaną uznane (art. 27).

20. Uczący się na Kursach uzupełniających wieczornych obowiązani są do regularnego uczęszczania na zajęcia. O niepunktualnych kierownictwo Kursów zawiadamia raz na miesiąc K. P. N.

IV. O wypełnieniu obowiązku szkolnego.

21. Przepisom o obowiązku szkolnym można uczynić zadość:

a) w publicznych szkołach powszechnych,

b) w innych szkołach świeckich wszelkiego typu, o ile zakres wiadomości w nich udzielanych nie jest niższym, niż w publicznych szkołach powszechnych.

c) w domu, za uprzednim zezwoleniem Inspektoratu (art. 28).

22. W wypadkach, określonych w ustępach b i c, art. 21, Inspektor Szkolny Okręgowy zarządza w końcu roku szkolnego na miejscu lub przy publicznych szkołach powszechnych doroczne egzamina. celem przekonania się, czy dzieci osiągnęły wykształcenie odpowiadające programowi odnośnych oddziałów publicznej szkoły powszechnej. Jeżeli wynik zarządzanego egzaminu jest ujemny, Inspektor może z urzędu zapisać dziecko do publicznej szkoły powszechnej (art. 29).

23. Rodzice lub opiekunowie, chcący kształcić dzieci, będące w wieku szkolnym nie w publicznej szkole powszechnej, lecz w innym

zakładzie naukowym, są obowiązani najpóźniej do 20-go sierpnia zawiadomić o tem K. P. N. (art. 21).

24. Wszystkie zakłady szkolne, znajdujące się w m. Łodzi, do których uczęszczają dzieci w obowiązkowym wieku szkolnym, obowiązane są 15 października każdego roku nadsyłać do K. P. N. imienne wykazy uczniów w wieku od 7 do 14 lat, — 15 kwietnia zaś, — wykazy zmian, które od 15 października tegoż roku szkolnego zasły w szkole.

Uwaga: K. P. N. po porozumieniu się z Radą Szkolną Okręgową m. Łodzi ogłasza w miesiącu sierpniu każdego roku wykaz szkół prywatnych i społecznych, w których można czynić zadość przepisom o przymusie szkolnym.

VI. O zwolnieniu od obowiązku szkolnego.

25. Od obowiązku szkolnego mogą być zwolnione dzieci chore fizycznie lub umysłowo, oraz dzieci niedorozwinięte, o ile ułomności ich, stwierdzone przez lekarza szkolnego wyłączają je od pobierania nauki w szkole powszechnej. Z chwilą założenia przez Magistrat miejskiego zakładu dla kalek, ociemniałych, głuchoniemych i niedorozwiniętych, obowiązek szkolny rozciąga się i na tę kategorię dzieci (art. 32).

26. Dzieci słabowite i wątłe, na mocy przeczenia lekarza szkolnego mogą uzyskać odroczenie obowiązku szkolnego na rok i dłużej (art. 34).

27. O zwolnieniu od obowiązku szkolnego, względnie odroczeniu tegoż obowiązku w myśl art. 24 i 25 orzeka K. P. N. (art. 35).

28. W każdej szkole prowadzony będzie rejestr, przeznaczony do codziennego zapisywania przez nauczyciela dzieci nieobecnych (art. 36).

29. K. P. N. jest obowiązana przez swoich delegatów zwiedzać szkoły celem sprawdzenia, czy dzieci czynią zadość obowiązkowi szkolnemu (art. 37).

30. K. P. N. jest uprawniona do sprawdzania w domu rodzicielskim

przyczyny nieobecności dziecka w szkole, oraz do wzywania i upomnienia rodziców, niedbających o regularne uczęszczanie dzieci do szkoły, aby przestrzegali obowiązku szkolnego i do wyjaśnienia rodzicom skutków zaniedbywania tegoż obowiązku (art. 38).

VII. O karach za niewypełnienie obowiązku szkolnego.

31. Odpowiedzialność za niewypełnienie obowiązku szkolnego ponosi ojciec dziecka, a jeżeli ojciec nie żyje lub opieki nie sprawuje, to matka. Jeżeli oboje rodzice nie żyją lub opieki nie sprawują, odpowiedzialny jest opiekun (art. 40).

32. Kto ukrywa dziecko przed zapisaniem do szkoły lub usiłuje przez wybiegi uwolnić je od uczęszczania do szkoły, podlega karze aresztu lub grzywnie do 100 marek polskich z zamianą w razie nieściągalności na karę aresztu do 5-ciu dni (art. 41).

33. Kto bez uzasadnionych powodów nie posyła dziecka do szkoły podlega każdorazowo karze aresztu do 2-ch dni lub grzywnie do 40 marek polskich z zamianą w razie nieściągalności na karę aresztu do 2-ch dni (art. 42.) W razie powtarzającego się lekceważenia obowiązku szkolnego kara może być podwyższona do 100 marek lub 3 dni aresztu.

34. Kary przewidziane w art. 21, 22 wymierza Wydział Wykonawczy K. P. N. po wysłuchaniu osób zainteresowanych, o ile te na wezwanie przybędą. Nieusprawiedliwione nieprzybycie stron nie przeszkadza wydaniu orzeczenia karnego (art. 43).

35. Wykonanie orzeczeń karnych należy do Magistratu m. Łodzi i do Policji Państwowej (art. 41).

36. Nałożone grzywny należy wpłacać do Kasy Miejskiej, która wydaje pokwitowania i prowadzi wykaz pobranych grzywien. Zebrane tym sposobem pieniądze mają być użyte na rzecz niezamożnych dzieci szkół powszechnych miejskich stosownie do uznania K. P. N. (art. 45).

37. Orzeczenia Wydziału Wykonawczego mogą być zaskarżone do Rady Szkolnej Okręgowej m. Łodzi przez K. P. N. w terminie dwutygodniowym, licząc od dnia ogłoszenia orzeczenia, lub zawiadomienia o orzeczeniu zaocznem (art. 46).

38. Założenie skargi na orzeczenie, mocą którego zostały wymierzone grzywny, nie wstrzymuje wykonania tegoż orzeczenia. Natomiast wykonanie orzeczenia, skazującego na areszt, zostaje wstrzymane do czasu rozstrzygnięcia założonej skargi. W razie uchylecia orzeczenia, skazującego na grzywnę, uiszczona kwota karna podlega zwrotowi (art. 47).

39. Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

b) poza porządkiem dziennym za uznanie nagłościi:

I. W sprawie nabycia od małżonków Bergson budynków, bruku oraz wszelkich nieruchomości, znajdujących się na placu przy ul. Węglowej № 3:

Rada Miejska, zgodnie z wnioskiem Magistratu № 30 z dnia 12 grudnia 1919 r., postanawia:

1. nabyć za sumę mk. 50.000.— od firmy S. i M. Bergson w Łodzi budynki, bruk oraz wszelkie nieruchomości znajdujące się na placu węglowym przy ul. Węglowej № 3;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

(38 członków głosowało za powyższą uchwałą, 6 — przeciw, 19 zaś wstrzymało się od głosowania).

II. W sprawie subsydjum dla Towarzystwa Doraźnej Pomocy Lekarskiej

Ze względu na niewłaściwe ujęcie sprawy wezwać Magistrat do przedstawienia konkretnego wniosku na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 17. b. m.

Przewodniczący o godz. 9 min.15 zamyka posiedzenie, odraczając rozpatrzenie reszty spraw, objętych porządkiem dziennym; do posiedzenia w dniu jutrzejszym.

Przewodniczący: (—) A Remiszewski.
Prowadzący protokół (—) P. Rundo.

Protokół.

54 (I sesji) posiedzenia Rady Miejskiej
Łódź, dnia 17 grudnia 1919 r.

Komplet radnych: 74 Komplet członków Magistratu: 11 obecnych radnych: 48 obecnych członków Magistratu: 10.

Posiedzenie otworzył o godzinie 7 min. 25 wiecz. zastępca przewodniczącego Rady Miejskiej r. A. Koziołkiewiczówna, w obecności quorum Rady Miejskiej (58 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego rr. sekretarzy: Jarbluma i Sadoczyńskiego oraz sekretarza Prezydium p. P. Rundo, do sprowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1) Zawiadomienia radnych: Babiackiego, Bińkowskiej, Boryslawskiego, Chwalbińskiego, Fichny, Gertnera, Grossa, Gulewskiego, Kenigsberga, Kiermasa, Kropfa, Marciniaka, Dr. Margolisa, Nowosielskiego, Praszkiara, Remiszewskiego, Dr. Rosenblata, Rzewskiego, Surmańskiego, Sznella, Waszkiewiczza, Wilczyńskiego i Zażyckiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu dzisiejszym.

2) a) Oświadczenie r. Müntzberga treści następującej:

„W imieniu frakcji żydowsko-ortodoksyjnej mam zaszczyt oświadczyć, co następuje:

Wobec tego, że większość Rady Miejskiej wczoraj przy przyjęciu Statutu o wprowadzeniu przymusu szkolnego uchwaliła przyjęcie poprawki p. r. Lichtensteina, mającej na celu zwalczanie żydowskich szkół religijnych, odpowiadających w naukach świeckich programowi szkół powszechnych oświadczamy:

1) że uważamy powzięcie tej uchwały za stojące w sprzeczności z dekretem Naczelnika Państwa z dnia 7. lutego r. b, w którym wyraźnie powiedziane jest, że „przepisom o obowiązku szkolnym można uczynić zadość w innych szkołach wszelkiego typu, o ile zakres wiadomości w nich udzielanych nie jest niższy, niż w publicznych szkołach powszechnych...—a zatem powzięcie przez Radę Miejską tego rodzaju uchwały uważać należy za przekroczenie jej kompetencji:

2) uważamy zwalczanie żydowskich szkół religijnych za nader szkodliwe dla interesów

Państwa Polskiego, gdyż stwarza się w ten sposób podstawę dla elementów niemoralnych i szkodliwych dla naszej większości bądź to z prawicy, bądź z lewicy, która może służyć tylko dla garstki ludzi, uważającej li tylko język żargonowy za swoją religję i narodowość:

3) uważamy zwalczanie żydowskich szkół religijnych za pogwałcenie najelementarniejszych zasad tolerancji, które przy każdej sposobności tak uroczyste zostają ludności żydowskiej zapewniane, nie mówiąc już o pogwałceniu najelementarniejszych zasad praw mniejszości narodowych, które punktem 93 w traktacie pokojowym zostały zagwarantowane:

4) wprowadzenie przymusu szkolnego winno być uskutecznione drogą ugodową, w zastosowaniu do ducha narodowości, a nie drogą gwałtu, skazując dziecko do nabierania przekonań wbrew woli rodziców,— bo jak zaznaczył r. Lichtenstein, będzie to drogą do osiągnięcia zamierzonego przez żydowski proletarijat celu. Takie przymusowe wprowadzenie przyczynić się tylko może do bezustannej walki z tym przymusem i do uchylania się od niego.

Wobec tego wszystkiego frakcja nasza protestuje formalnie i moralnie przeciwko takim zmierzaniom i prosi o wniesienie niniejszego oświadczenia do protokołu"

b) oświadczenia r. Lichtensteina w tejże sprawie treści następującej:

"Stwierdzam, że w swoim wczorajszym przemówieniu nie występowałem tylko przeciwko żydowskim szkołom religijnym, ale wogóle przeciwko wszelkim szkołom religijnym, dla kogokolwiekbydy bytyby przeznaczone."

Uchwalono.

I. W sprawie podwyższenia poborów pracownikom Zarządu Miejskiego.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 1, z dnia 17 grudnia 1919 r., postanawia:

1) podwyższyć, licząc od 1 listopada r. b., wynagrodzenie urzędnikom etatowym wszystkich trzech kategorii, przewidzianych w uchwale Magistratu № 31, z dnia 31 października 1919 r., o dalsze 75 marek mie-

sięcznie, stosownie do żądań pracowników, wyluszczonego w odezwie Związku Zawodowego Urzędników m. Łodzi z dnia 7 października r. b.

2) podnieść dietarjuszom wynagrodzenie o dalsze mk. 2.— dziennie, bez względu na stan rodzinny.

3) 2/3 podwyższonej tym sposobem pensji miesięcznej, wzgl. dniówki, uważać nadal za pensję zasadniczą, 1/3 zaś — za dodatek drożyzniani.

5) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

II. W sprawie zasiłku dodatkowego dla Towarzystwa Doraźnej Pomocy Lekarskiej:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 5, z dnia 5 grudnia 1919 r. postanawia:

1) wobec konieczności podwyższenia płac pracownikom Towarzystwa Doraźnej Pomocy Lekarskiej przyznać tej instytucji mk. 15.200, tytułem dodatkowego zasiłku do końca roku budżetowego 1919/20-go.

2) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

III. W sprawie podwyższenia płacy pracownikom Gazowni Miejskiej.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 4 z dnia 12 grudnia 1919 r. wzgl. uchwały Komisji do Spraw Przedsiębiorstw Miejskich Koncesjonowanych z dnia 17 grudnia r. b. postanawia:

1) przy określaniu kosztów produkcji w Gazowni Miejskiej za czas od dnia 1 stycznia do 14 kwietnia 1920 r., uwzględnić podwyżkę poborów robotnikom Gazowni w stosunku 50,0/0 płacy zasadniczej oraz urzędnikom w sumie ogólnej mk. 12,075 przyznanych za miesiąc grudzień 1919 roku.

2) wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IV. W sprawie wniosku r. Braudęgo i tow. treści następującej:

"Rada Miejska ponawia swoją uchwałę w sprawie dodatku drożyz-

nianego dla nauczycieli szkół ludowych i powszechnych i wzywa Magistrat do natychmiastowego wykonania tej uchwały.

Zgodnie z życzeniem wnioskodawcy odroczyć rozważanie sprawy do posiedzenia Rady Miejskiej w d. 23 b. m.

O godz. 9-ej wiecz. przewodniczący zamyka posiedzenie, odraczając rozważenie reszty spraw, objętych porządkiem dziennym, do posiedzenia Rady w tygodniu przyszłym.

Przewodniczący: (—)

A. Koziołkiewiczówna.

Prowadzący protokół: (—) P Rundo.

Wiadomości Miejskie.

Województwo łódzkie.

Wczoraj odbyła się w Magistracie konferencja wojewody Łódzkiego p. Kamińskiego z Prezydium Magistratu oraz z kierownikami Wydziałów: gospodarczego — inż. Bajerem i Zabudowy Miasta inż. Goldbergem w sprawie lokalu na urzędy województwa. W tym, że składzie zwiędowano projektowany przyszły gmach główny województwa i uznano go za całkiem odpowiedni.

Należy zaznaczyć, iż utworzenie województwa Łódzkiego i jak najszybsze jego zorganizowanie leży tym bardziej w interesie Miasta iż ustrój administracyjny Polski przewiduje dalekoidącą decentralizację władz rządowych w ten sposób iż przy województwach utworzone będą agendy jak finansowa, aprowizacyjna, samorządowa i tak, iż władze miejscowe zamiast zwracać się do ministerstw w Warszawie będą mogły załatwiać swe sprawy na miejscu w województwie.

Oferta angielska.

Wydział Budownictwa Magistratu otrzymał ofertę firmy angielskiej Pescot and Luke, w sprawie wykonania planów i budowy zakładów gazowych o wydajności 50.000 metrów sześciennych gazu na dobę.

Projekt nowej ustawy budowlanej.

Wydział Budownictwa Magistratu opracował nowy projekt ustawy za budowy miasta. Ustawa oparta na najnowszych wzorach angielskich i niemieckich, jest najlepszą ustawą ze wszystkich posiadanych przez miasta polskie. Ustawa zwraca uwagę na względy zdrowotności, usuwa mieszkania suterynowe, reguluje wysokość budynków, gęstość zabudowania, zwraca uwagę na to aby mieszkania w oficynach miały dostateczną ilość światła słonecznego. Ustawa reguluje również kwestje zieleńców przed domami, umożliwia stopniowe rozszerzanie ulic, wreszcie dba o stronę estetyczną nowych domów.

Oczyszczenie miasta.

Magistrat m. st. Warszawy na skutek zapytania Magistratu łódzkiego wyjaśnił jaki użył sposob przy przeprowadzeniu gruntownego oczyszczenia miasta kosztem tylko 67.000 Mk. Warszawa podzielona została na okręgi, okręgi zaś na dzielnice. Mieszkańcy otrzymali kolejno nakazy oczyszczania własnych mieszkań. Specjalne komisje sprawdzały następnie przeprowadzone oczyszczenie w różnych punktach miasta urządzone zostały składnice mydła i sody dla bezpłatnego podziału między biednych.

Z Warszawy.

Z Rady Miejskiej.

(Posiedzenie z dnia 4 grudnia.)

Budżet Wydziału Zdrowia Publicznego.

Na posiedzeniu popołudniowym z dn. 4 b. m., pod przewodnictwem wice-prezesa Nowodworskiego, rada miejska załatwiła się ostatecznie z budżetem wydziału zdrowia publicznego.

Temat do dalszych rozpraw dały panujące nieporządki w wydziale zdrowia publicznego, a zwłaszcza w oddziałach dezynfekcyjnych:

Budżet wydziału, zamykający się w dochodach sumą 437,065 mk. i w wydatkach — 4,941.719 marek, — zatwierdzono. Jednocześnie, w myśli komisji fin.-budż., rada wezwała magistrat do ogłoszenia konkursu na ustalenie systemu i opracowania projektu usuwania i zużytkowania mieinia z powołaniem do uczestnictwa jedynie sił fachowych.

Przyjęto poza tem wnioski, zgłoszone w toku dyskusji nad budżetem, a mianowicie: polecono komisji rewizyjnej przeprowadzenie kontroli rachunkowości i celowości zarządzeń administracyjnych w wydz. zdrowia publicznego i przedstawienie opinii radzie miejskiej.

Proponowaną subwencję dla Tow. higienicznego w sumie 5.000 mk. — skreślono.

Proponowaną sumę 37.000 mk. na walkę z gruźlicą postanowiono przekazać Tow. przeciwgruźliczemu.

Kąpielisko na Stawkach, z powodu nieodpowiedniego pomieszczenia i braku najelementarniejszych potrzeb higienicznych — postanowiono znieść, a wtem miejscu postawić odpowiednie kąpielisko ludowe.

Z powodu nadużyć, dokonanych w zakładach dezynfekcyjnych, a ujawnionych przez dr. Budzyńską-Tylicką, po ustąpieniu zarządzającego inż. Markiewicza, rada Miejska uchwała wezwać komisję rewizyjną do przeprowadzenia szczegółowej kontroli rachunkowości i wydania w ciągu dwu tygodni umotywowanego orzeczenia o dokonanych nadużyciach.

Wreszcie upoważniono magistrat do nabycia odpowiednich budynków lub placów na kąpieliska i pralnie ludowe.

„Głód“ Mieszkaniowy.

Na drugim, wieczornem, posiedzeniu rady, pod przewodnictwem prezesa Balińskiego, rozwinęła się poważnie obszerna dyskusja w sprawie działalności miejskiego urzędu miesz-

kaniowego i zwiększającego się w stolicy kryzysu mieszkaniowego.

Rozprawę wznowił r. Wysocki, który uzasadnił szereg zgłoszonych przez siebie wniosków. Między innymi domagał się wydania zakazu przebywania w Warszawie przyjezdnym dłużej ponad 7 bez pozwolenia zarządu miasta. zabronienia zajmowania mieszkań przyjezdnym w hotelach i pensjonatach dłużej ponad miesiąc. Omawiając plany organizacyjne, mówca zaleca kontrolę nad osobami, dla których gmina obowiązana jest dostarczać mieszkań, a to przez ścisłe badanie, w jakiej instytucji i jaki urząd pełni dana osoba. Domaga się dalej od magistratu projektu dogodnej komunikacji z przedmieściami i letniskami podmiejskimi, oraz przyznania ulg podatkowych w wysokości 50% na pierwsze trzy lata tym wszystkim, którzy rozpoczną budowę domów mieszkalnych w roku 1920, jak również wyjednywania odpowiednich pożyczek państwowych na budowę domów.

R. Wędrychowski w imieniu rzemieślników warszawskich wypowiedział się przeciw rekwirowaniu lokali, zajmowanych przez drobny przemysł i rzemiosło, a to z uwagi na potrzebę popierania rozwoju drobnego przemysłu i rzemioł.

R. Kalinowski uzależniał potrzebę ingerencji miasta w sprawie regulowania napływu obcej ludności.

R. Brzeziński domaga się, aby magistrat poczynił starania u odpowiednich władz w celu usunięcia z Warszawy obcokrajowców, nie należących do liczby poddanych państw sprzymierzonych, jak również osób z prowincji, posiadających tam właściwy teren działalności. W związku z tem mówca żąda od magistratu wyjednania prawa, zapewniającego gminie miejskiej przywilej udzielania pozwoleń na zamieszkiwanie obcym żywiolom napływowym.

Wielką batalję wytoczyli rr. Dobrowolski i Jaworowski (z P. P. S.) przeciw kierownikowi miejskiego u-

rzędu mieszkaniowego, p. Martensowi, z powodu zapowiedzianych przez tenże urząd rekwizycji kilku lokali żydowskich związków robotniczych, wbrew powziętej przed kilku tygodniami zasadniczej uchwały rady miejskiej.

Nazwano to samowolą i dopatrzono się w tem nieposzanowania rady miejskiej. Mówcy domagali się zawieszenia p. Martensa w czynnościach i oddania sprawy komisji dyscyplinarnej.

Z wyjaśnienia p. Martensa okazało się, że nie zarekwirował on dotychczas żadnego lokalu związków robotniczych i że, było to nieporozumienie: miejski urząd mieszkaniowy nie mógł zwalniać od zarządzeń rekwizycyjnych, wydanych przed powstaniem urzędu przez władze wojskowe lub inne, poczynił natomiast starania, aby zapowiedziane rekwizycje odroczyć lub cofnąć. Z szeregu innych wyjaśnień p. M. wynika, że zadanie urzędu mieszkaniowego jest niezwykle trudne i że jego czynności rekwizycyjne muszą z natury rzeczy stwarzać niezadowolonych.

Wnioski o usuwaniu «żywołów obcych napływowych» wywołały zaniepokojenie wśród radnych bundzistów. R. Erlich twierdzi, że wnioski te mają tendencje... nacjonalistyczne i wiążą się z polityką antyżydowską. Przy okazji mówca ironizuje na temat przywilejów dla różnych misji koalicyjnych. R. Lew, również bundzista, widzi we wnioskach o „obcokrajowcach” cele... demagogiczne — partyjne, wymierzone przeciw żydom, Otóż wszystkie te wnioski i rekwizycje pałaców do niczego nie doprowadzą. Najskuteczniejszy środek, to określenie maximum wielkości mieszkania dla jednej rodziny.

Radny Kerner mówił o wadach świeżo uchwalonej przez sejm ustawy mieszkaniowej, krzywdzącej samorząd, oraz o niedomaganiach związanego urzędu mieszkaniowego. Rząd nie powinien nabywać domów

mieszkalnych, lecz niedokończone, wreszcie winien rozpocząć budowę okazałych gmachów państwowych na Powiślu celem stworzenia nad brzegiem Wisły pięknej dzielnicy. Co się tyczy „obcokrajowców”, to dopóki nie będzie wydana ustawa o przyjmowaniu obywatelstwa polskiego, nie można będzie do tej kategorii zaliczać żydów. Zdaniem r. K., nie można usuwać jako obcokrajowców tych żydów, którzy oświadczą, że „czują się” obywatelami polskimi.

Na tem dyskusję zakończono.

Z powodu napływu olbrzymiej ilości wniosków, postanowiono przekazać je prezydium rady do uporządkowania i skoordynowania. Głosowanie nad wnioskami odbyć się ma na następnym posiedzeniu.

Różne wnioski nagłe.

Wniosek nagły lewicy w sprawie przyznania nauczycielstwu szkół początkowych żądanej przez nich 13 pensji z dodatkami, oraz t. zw. „odszkodowania za czas okupacji” po 450 mk., wypłaconego w swoim czasie robotnikom miejskim — odesłano do komisji celem przedstawienia formalnego i określonego budżetowo wniosku. Jak wiadomo, nauczyciele miejscy pobierają zasadnicze pensje od państwa, od miasta zaś tylko dodatki, w wysokości 175, 225 i 325 mk., miesięcznie i o tych dodatkach może być tylko mowa. Żądany kredyt dla nauczycieli przyznany ma być na następnym posiedzeniu.

Do komisji odesłano również wniosek nagły w sprawie asygnowania przez kasę miejską 25,000 mk. specjalnemu komitetowi, mającemu zajmując się rozmieszczaniem po Warszawie tysięcy rodaków, powracających wkrótce z niewoli bolszewickiej.

Wczoraj dokonano również wyboru dwu sekretarzy do prezydium rady. Z głosowania imiennego wyszli r.r. Kuksz i Mieczysław Jankowski.

OGŁOSZENIE.

Wydział Zaprowiantowania Miasta podaje niniejszym do wiadomości ogółu mieszkańców, iż poczynając od dnia 15 grudnia 1919 r., wznowiona zostaje sprzedaż węgla na miesiąc grudzień dodatkowo w ilości $\frac{1}{2}$ korea na rodzinę na placach przy ul.:

Ogrodowej 28,
Węglowej 3,
Konstantynowskiej 99,
Towarowej 32,
Piotrkowskiej 311,
Przejazd 92.

Sprzedaż odbywać się będzie od godziny 8-ej rano do 12-ej w południe w porządku następującym:

Poniedziałek	15	grudnia	litery	A, B, C.
Wtorek	16	"	"	D, E, F.
Środa	17	"	"	G, H, I, J.
Czwartek	18	"	"	K, L, M.
Piątek	19	"	"	N, O, P.
Sobota	20	"	"	R, S, T.
Poniedziałek	22	"	"	U, W, Z.

Konsumenci, którzy nie zdążyli odebrać węgla w określonym dniu winni zgłosić się po odbiór tegoż w czasie od dnia 23 do 31 grudnia 1919 r.

Zgłaszający się winni okazać oprócz karty węglowej i paszport
Cena węgla za $\frac{1}{2}$ korea wynosi 11 mk. (jedenaście marek)

MAGISTRAT.

Państwowe ustalenie i oszacowanie strat wojennych.

Główny Urząd Likwidacyjny Komisje Szacunkowe Miejscowe,

I—dla Łodzi miasta, II—dla powiatów. Południowa № 28.

Koszty ustalenia i oszacowania strat wojennych ponosi Skarb Państwa. Podania i dokumenty w tych sprawach wolne są od opłat stempli i opłat skarbowych.

Zgłoszenia przyjmowane będą najpóźniej do 1-go czerwca 1920 r. w godz. od 10 — 2 po poł. za wyjątkiem niedziel i świąt. W soboty do godz. 1-ej.

Oszacowaniu podlegają tylko straty wojenne dotąd nie zarejestrowane.

Komisje Szac. Miejscowe przy Głównym Urzędzie Likwidacyjnym.

